

NOVA DOBA

Naročnina Za Jugoslavijo: mesečno 7 Din., letno 84 Din.
Za inozemstvo: letno 240 Din.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Redakcija in uprava: Strossmayerjeva ulica 1, prtl.
Tel. 65.—Rač. p.-č. zavoda 10.666.
Oglasni po stalnem ceniku.

Državna hipotekarna banka.

Nedavno je slovensko javnost razburila vest, da namerava državna hipotekarna banka ustanoviti v Zagrebu svojo podružnico, ki naj bi raztezala svoj delokrog tudi na ljubljansko in mariborsko oblast. Kakor se je pozneje izkazalo, je bila ta vest prezgodnja, ker državna hipotekarna banka ne misli na ustanovitev podružnice, dokler ne poteče rok, določen ji za prevzem pupilarnih in javnih denarjev.

Našo javnost utegnejo zanimati aktualna izvajanja tajnika društva denarnih zavodov v Zagrebu g. dr. Mičenka Markovića, katera je pred kratkim priobčil o državni hipotekarni banki. Gospod dr. Marković izvaja sledeče:

Državna hipotekarna banka naše kraljevine je nastala iz uprave fondov bivše kraljevine Srbije. Po zakonu iz leta 1862. so se strnili celokupni denarji javnih in mnogih privatnih fondov v državni zavod pod naslovom uprave fondov. Glavna naloga tega zavoda je bila dajanje cenjenih kreditov, zlasti hipotekarnih posojil iz razpoložljivih sredstev. Pozneje je začela državna hipotekarna banka izdajati tudi zastavne listine in je prišla na ta način ne glede na zaupani kapital različnih fondov in privatnih zavodov ter privatnih vložnikov do izdatnih sredstev, katerih se je mogla posluževati za izpolnitev svoje naloge. A že v Srbiji so se pojavljali resni pomisleki proti poslovanju uprave fondov. Za te pogosto niso bili odločilni samo gospodarski razlogi. S poznejšim zakonom so delokrog zavoda in poslovanje uprave na novo uredili.

V jugoslovenski državi se je delokrog uprave fondov z zakonom razširil na celo krajevino. Ob tej priliki je dobil zavod naslov »državna hipotekarna banka«, ki boljše odgovarja namenu poslovanja.

Za novi delokrog pa niso zadoščevala razpoložljiva sredstva, zlasti ker je vojna povzročila zavodu težko krizo in velike izgube, ki so ga prisilile, da je omejil svoje poslovanje. Vsa skrb banke je sedaj usmerjena za tem,

da si pridobi potrebna denarna sredstva. Iz tega razloga se je odločila, da prevzame upravo vseh javnih in tem podobnih fondov tudi na ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije, kjer do tedaj ni bilo državnega zavoda te vrste. Ta namera državne hipotekarne banke je osupnila gospodarske kroge v novih pokrajinah in izzvala močen odpor. Ti so opozarjali na resne posledice, ki bi nastale za gospodarstvo v novih pokrajinah, ako se mu odvzamejo ti kapitali, zlasti ker se gospodarstvo nahaja v težki krizi. Poudarjalo se je tudi, da ni nikakega jamstva za objektivno bančno politiko in opozarjalo, da radi ugodnega obrestovanja in varne naložbe teh kapitalov pri denarnih zavodih v novih pokrajinah sploh ni nikake potrebe za reformo, kolikor pridejo v poštev interesi lastnikov teh kapitalov.

Na drugi strani se je kazala jasna tendenca prevzeti nadzorstvo in upravo teh kapitalov z namenom, da se po državni hipotekarni banki in drugih na novo ustanovljenih zavodih za dajanje kmetijskih in obrtniških posojil globlje prodre v gospodarske razmere svojih državljanov. Na podlagi novel zakona iz l. 1922. in 1924. so se izpremenila nekatera materijalna in formelna določila zakona o državni banki. Prva novela je kompromisnim potem rešila vprašanje prevzema vseh javnih in podobnih fondov v upravo državne hipotekarne banke. Zakon namreč določa, da preidejo ti fondi najkasneje do leta 1933. na državno hipotekarno banko in da noben denarni zavod od leta 1927. naprej ne sme sprejemati denarjev takih fondov.

Ob tej priliki je omeniti, da nalaga zakon denarnim zavodom dolžnost, katero vršiti niso poklicani in je tudi ne morejo vršiti. Večina teh kapitalov obstoji iz hranilnih vlog, in denarni zavodi z ozirom na bančna pravna določila niti ne morejo ugotoviti, so-li te vloge last kakega takega fonda, ker se more lastnik skriti za šifro ali izmišljeno ime. Za dvig takih vlog je edino predpisana predložitev vložne knjižice. To velja tako glede zakonske dolžnosti odpreme takih fondov, kakor glede zakonske prepovedi sprejemati nove vloge fondov. Ako ne gre za hra-

nične vloge, denarni zavod zopet ne sme brez dovoljenja vlagatelja razpolagati z vlogo. Čim pride do izvršitve tega zakonskega določila, se bo morala ta dolžnost pač prenesti na lastnike ali upravnike naloženih kapitalov, nikakor pa se je ne more pustiti denarnim zavodom. (Konec pride.)

Politika.

p Program ministra Stepana Radića. Razni listi objavljajo izčrpana poročila o izjavi prosvetnega ministra Stepana Radića glede bodoče prosvetne politike. Poročila nimajo komentarjev. V učiteljskih in proforskih krogih je izjava gospoda Radića, da bo izposloval svojim prijateljem koncesije, izzvala precejšnje razburjenje. To izjavo tolmačijo tako, da bo svojim pristašem, učiteljem in profesorjem, zagisural dobra mesta. Obljubil je tudi velike izspremembe v prosvetnem ministristvu. Povsod pa vlada prepričanje, da radićali takim konpenzacijam ne bodo naklonjeni. — Radić je v sredo zvečer prvič prisostvoval seji ministrskega sveta. Seveda je takoj tudi on povzel besedo in predlagal, naj se odpravi duhovniška bera, ker je baje takšno duhovniško beračenje srednjeveški običaj, ki ne gre več v današnje prosvetljeno dobo. O stvari bo v sporazumu z Radićem ukrepal minister za vere Miša Trifunović in tako je mogoče da se duhovniška bera res odpravi. Vsekakor je bera ponižujoča za duhovniški stan in tlačanska za kmeta. Duhovnik naj bo plačan uradnik, ki naj zares tudi dela v prid državi in narodu. Paziti bo samo treba, da z odpravo bere ne bodo oškodovani najrevnejši in navadno tudi najbolj pošteni duhovniki, za katere se njihovih predstojniki navadno malo brigajo.

p Redni proračun je predložen zbornici. Ena najnujnejših zadev, s katero se ima baviti Narodna skupščina, so proračunske dvanajstine od decembra do marca, ki so že predložene finančnemu odboru. O njih razpravlja vlada in stavlja poslednje izpremembe. Seja ministrskega sveta je v sredo izključno veljala proračunskim dvanajstnam, seja v četrtek je napravila zadnje izpremembe v predlogu. Za petek popoldne je sklicala seja finančnega odbora s prvo točko dnevnega reda:

razprava o proračunskih dvanajstinah. Tarifna sekcija finančnega odbora je delala v četrtek v pospešenem tempu, ker pride takoj po dvanajstinah pred plenum odbora zakonski predlog o carinski tarifi. Ker ima vlada predložiti vsako leto najkasneje do 20. novembra Narodni skupščini proračun, kakor to določa ustava, je predložil v četrtek finančni minister dr. Stojadinović zbornici predlog srednjega proračuna za proračunsko leto 1926/27. Predloženi proračun za leto 1926/27, ki pa je izdelan šele v glavnih obrisih, je približno za dve milijardi večji od zadnjega.

p Spored kongresa SDS Glavni odbor samostojne demokratske stranke je določil dnevni red strankinega kongresa, ki se bo vršil v Beogradu. Dnevni red obsega sledeče točke: 1. Splošni politični položaj (poročja Svetozar Pribičević), 2. zunanja politika (dr. Prvislav Grisogono), 3. notranja politika, samouprava, uprava, občinske in oblastne volitve (dr. Gregor Žerjav), 4. socijalni in gospodarski položaj (Juraj Demetrović), 5. agrarne zadeve in kolonizacija (dr. Hinko Krizman), 6. finančna politika (dr. Svetislav Popović), 7. prosveta (Jeremija Živanović), 8. organizacija in propaganda stranke (Ivo Jelavić), 9. predlogi članov glavnega odbora in oblastnih organizacij, 10. volitve predsednika in članov glavnega odbora stranke.

p Anarhizem v Bolgariji. Po poročilih iz Sofije se je vnel v sredo zvečer v neki stranski ulici hud boj med policijo in anarhisti. Policija je izvedela, da se anarhisti tam redno tajno sestajajo. Obkolila je hišo in pozvala anarhiste, da se udajo. Ti so odgovorili z ostrim streljanjem iz pušk in z bombami. Orožništvo je vdrlo v hišo in aretiralo več anarhistov. Na obeh straneh je več mrtvih in težko ranjenih. Posamezni od aretiranih so bili potom žreba določeni, da izvrše atentate na ministre in druge vladne osebe. Organizacija je imela pristaše tudi v drugih mestih, kjer so bile izvršene mnoge aretacije.

Vsem, ki sprašujejo upravo pismeno o tem ali onem, javljamo enkrat za vselej, da ne bomo odgovarjali nikomur, če vprašanju ne bo priloženo 1'50 Din za troške.

Antonio Fogazzaro:

Kapljica ruma.

Njene oči so mi ukazale molčati: služabnik je vstopil s čajev posodo.

— Le zame — je rekla s pritajenim glasom — radi Leopardija. Ljubila je Leopardija, čeprav je bila tujka, in često sem ji ga čital; ni trpela, da bi tedaj kdo slišal en sam verz. Oni večer pa ji nisem čital, prevelika je bila v meni mrzlica strasti; govoril sem prijateljici o vizijah, ki sem jih imel o njej in najini nesmrtni ljubezni, še predno je ona prišla v Italijo. Ne vem, kakšen genij mi je vdihnul besede, ki so kakor ognjeni valovi v burji, vstajale iz mojega srca, in se pretrgale na mojih ustnih. Menda niso imeli služabniki ničesar izvedeti o najini zvezi; a Jelena je mučila misel, da bi ne čul kdo drug le en sam hap, in morda celo v trenutkih redkih izbruhov moje duše.

— Nažgite — je rekla strežaju. Dražilo me je, da ga ni hitro odposlala, molčal sem, ko sva ostala sama in gledal čist, azuren plamen v samovarju, ki je bil podoben srebromu plinu. Tudi Jelena je molčala; a po dolgem presledku molčanja sem videl dve solzi, ki sta ji tekli po licih, čeprav njene velike oči niso izražale žalosti.

— Jelena! — sem vzkliknil.

Umirila je moj vzklik z nasmehom in gesto. Dala mi je znamenje, da ugasnem, in rekla:

— Govoriti moram z Vami.

Nisem se zavzel, ker mi je rekla »Vi«, mesto »Ti«; često mi je dajala čisto oficijelen naslov, in vaju sem bil teh bizarnosti; a zbal sem se tega radi zvoka besed. Ni govorila hitro; obrnjena je bila proti velikim oknom, ki zapirajo sobo na zapadni strani, in gledala tam doli v temni, deževni noči luči Firence, stiskaje si ob čelo vejo velikega rododendrona, polnega krvavordedečega cvetja.

Čaj je bil pripravljen. Natočil sem ga Jeleni v skodelico, in sem, ko sem udušil tesnobo v grlu, vprašal z navadnim glasom običajno vprašanje:

— Mleko ali rum?

Dovoljeno naj bo, da ne povem, zakaj Jelena ni hotela, da bi jo kedaj naravnost vprašal, smem-li ostati pri njej še eno ali dve uri po polnoči, ko so navadno pogasili luči pri vходу in svetilko v veži. Domenila sva se, da mi je to dovoljeno, če je Jelena vzela k'čaju rum, mesto mleka. Zatorej sem vprašal:

— Mleko ali rum?

Jelena se je obrnila. Ni bilo več videti na obrazu dveh svetlih solz.

— Čuj — mi je rekla, kot da ni razumela mojega vprašanja — rekel

si mi nekoč, da je v mojem značaju preveč ugank, da je preveč neverjeten, da bi bil model za umetnino. Mi nisi tega rekel?

Res je, in priznal sem.

— Ne sme biti tako — je rekla strastno. — Preveč ljubiš žene svoje fantazije! Jaz sem lepša, bolj živa in resničnejša! Kaferi ljudje so to, ki bi se jim zdela neverjetna? Kaj te to briga, tebe? Ali morda misliš, da nikdar ne bi bil sšaven? Ne ljubila bi te tako! Ne ponižam se toliko, da bi se spomnila vseh teh ljudi pod nama. Hočem, da napišeš o meni pesem, kadar ti bo pričel ugašati spomin name.

Prekinil sem jo s protestom, in ji prijel roko.

Hočem — je nadaljevala, in pustila svojo mrzlo roko v moji — zopet ostati v tvoji duši in biti ljubljena kot so »one druge« in še bolj. Mi to obljubljaš?

— Jelena — sem vzkliknil — moja, vedno moja Jelena, zakaj mi govoriš tako, kako pač misliš . . . ?

Obleдела je, zasvetile so se ji v nestrpnosti oči.

— Obljubljaš? — je ponovila, težko — mi to obljubljaš?

— Da, da — sem odgovoril, in hotel govoriti še več; a ona je tako burno dvignila mojo roko k ustnam, da mi

je čustvo, ki ga ne morem opisati, zaprlo glas.

— Dobro mi pogledj oči — je rekla, in dvignila obraz: — bodi veren slikar.

— Nikdar, nikdar — sem odgovoril — ne bom mogel opisati tvojih čudovitih oči.

Vedla je to, rekel sem ji to že večkrat, da ni v človeški govorici izraza, ki bi opisal čudovit značaj njenega pogleda. Žalostno se je nasmehnila in dejala; ko si je položila roko na srce:

— A najhuje je tu.

— Jelena — sem ji nežno rekel — si-li zato jokala, in to me je prestrašilo?

Tedaj mi je rekla grenke besede, in spomin na nje me obhaja danes, po tolikih letih, še vedno po noči in v samoti. Pisali so ji z Litvanske: sorodniki, ki so je bili nevedni, morda tudi nepravil, so se sklicevali na dobroto njenega srca in prosili da se vrne v mrzlo domovino; in ona, vedoč, da jo ubije podnebje in ljubezen, je s svojo usodno žejo po žrtvovanju odpotovala po dveh dneh v Vilno, kamor »nihče« ni mogel za njo.

Pozabiti bi hotel bedaste stvari, ki sem jih govoril in storil v tej hudi uri, proti svojemu običajnemu skeptičnemu miru; a preje bi bil s svojimi trepetajočimi pestmi zdrobil marmornato

Celjska kronika.

c **Proti plačevanju uradništva za pokojninski sklad.** Krajevna organizacija SDS. v Celju je sklenila, na svojem sestanku dne 18. novembra 1925 z ozirom na časopisno vest o zakonskem načrtu členu 27 novih proračunskih dvanajstin, s katerim bi se uvedla obveznost državnih nameščencev in upokojencev plačevati poleg že obstoječih težkih davkov in drugih bremen 4 oziroma 3 odstotke za pokojninski sklad, prositi klub SDS. in zlasti poslanca dr. Žerjava in dr. Pivka, da se zavzamejo z vso odločnostjo za preprečenje te nove težke obremenitve javnih nameščencev in upokojencev. Nameščenstvo mora v svojem težavnem položaju radi neizplačila že davno zapadlih in nešteto obljubljenih diferenc ugotoviti z globokim razočaranjem, da v novih dvanajstinah te niso upoštevane. Tem manj bi moglo prenesti, ako bi se mu sedaj namesto pričakovane izplačila naprtile nove dalekosežne dajatve.

c **Mestno gledališče v Celju.** Ponovno smo že opazili, da zahaja h gledališkimi predstavami, ki so izrazito le za odrasle, večkrat tudi nezorela mladina, ki dela ne razume ali pa išče in najde v njem to, česar ni. Zadnji čas je tudi prav nedostojno »oživilo« dijaško stojišče, ki menda misli, da ne sme zaostati za galerijo. Uprava gledališča nas obvešča, da bo v prihodnje na prav energičen način izpraznila prostore in odstranila dijaštvo in druge, ki ne vedo, kako se je vesti v gledališču. Reditelji v gledališču imajo tozadevna navodila ter tudi strog nalog, da med predstavo ne puste nikogar v gledališče. Kdor pride prepozno, bo čakal do konca dejanja. Toliko spoštovanja dolguje gledališču vsak in toliko obzirnosti do drugih naj ima vsak obiskovalec gledališča.

c **Operna predstava v Celju.** Ljubljanska opera bo gostovala v nedeljo popoldne v mestnem gledališču. V režiji in pod taktirko g. ravnatelja Poliča bodo peli Massenetoovo opero »Manon«. Za gostovanje ljubljanske opere vlada splošno zanimanje; vstopnice so bile takoj prvi dan že razprodane. Operni ansambel, obstoječ iz 72 oseb, odpotuje v Celje v nedeljo, 22. t. m. opoldne ter se vrne še isti večer v Ljubljano. Občinstvo opozarjamo, da je začetek predstave točno ob pol 4. popoldne.

c **Besedilo opere Manon** je tiskano na gledaliških listih. Priporočamo občinstvu, da snov radi lažjega umevanja opere predela.

c **Zgradba nove šole za Celjsko okolico** je predmet ponovnih notic v »Slovincu«, ki skušajo pred javnostjo opravičiti dejstvo, da ta velika in gospodarsko močna občina deklariše šole še sploh nima, deška šola pa je žalostna podrtija, ki je vsem Slovincem v nečast in sramoto. Nekdaj nam šole niso pustili graditi celjski Nemci — baje zato ne, ker smo jo hoteli za vsako ceno imeti v mestu. — Sedaj pa smo že osmo leto svoji gospodarji, šole pa

ploščo mize, kot uklonil Jefeno s prošnjami in jezo. Obtoževal sem jo končno egoizma; rekel sem ji, da misli le nase, vedno nase; da smatra krepost za dragulj, da se občuduje nad vse stvari. A hitro sem ji padel k nogam in jo prosil odpuščenja.

— Ne — je rekla in vstala — morda je boljše, da je tako: manj je trpljenja.

Zaman sem jo prosil, rotiti, še vedno kleče, in jo držal za roko.

— Manj je trpljenja — je ponavljala — manj trpljenja.

Njen glas se je boril s solzami, a čuti je bilo zaničevanje te slabosti živcev; roko mi je odmaknila.

Vstal sem. Bilo je polnoči.

Jefena, vzravnana, ni govorila in me ni pogledala, a zdelo se mi je, da čaka mojega odhoda.

Iz Leopardija sem vzel vejico oljke, ki jo je vtaknila v knjigo ona, za znamenje, in sem tiho dejal:

— Dovolite?

Pogledala me je s svojim nebeskim pogledom kot nekdanj, a ni dala znamenja, ni rekla besede. Položil sem vejico nazaj; zdelo se mi je, da umiram.

Ustavil sem se predno sem hotel oditi skozi vrata brez pozdrava. Jefena je zašepetala, ne dabi se ganila:

še vedno ni. Tisoč izgovorov naj zakrije našo sramoto, eden načrt za drugim se ovrže in izgrize, samo da ni treba zidati šole, kaj nam pri tem mar napredka in zdravja mladine, saj zadošča, da se vrše o tem razprave in rabijo lepe besede. Ko bi danes vstali iz grobov tisti, ki so nekdanj vodili naš narodni boj na teh tleh, ko je šlo na življenje in smrt, ko je šlo za vsako ped zemlje in za vsako naše dete, ti bi se razjokali nad nami pritlikavci, ki tako čuvamo dedščino njih žrtev in tako zanemarjamo najvišje dolžnosti, ki jih ima vsak narod do svoje mladine. Šolsko vprašanje je prevzvišeno, da bi nam šlo za polemiko s katerimkoli časopisom ali stranko, čutimo pa javno dolžnost, da pribijemo to brezvestno figro, ki se uganja že predolgo v sramoto in škodo nas vseh in se le čudimo, da morejo višje oblasti vse to tako mirno in potrpežljivo gledati. Razumemo, da je to prav raznim okoliškim nemškutarjem, prav je tudi takim ljudem, ki vidijo v šoli še vedno nepotrebno zlo, ki stane denarja — narodna in kulturna dolžnost naše dobe pa zahteva, da se neha z večnim sklepanjem in da stori tudi davčno močna velika industrijska Okoliška občina tisto svojo dolžnost, ki jo je poslednja naša revna gorska občina že davno izvedla.

c **Francosko predavanje.** V nedeljo dne 22. t. m. ob desetih popoldne bo predaval g. prof. René Martel, lektor ljubljanskega vseučilišča, o predmetu »La Tunisie«. Predavanje bo spremljalo več projekcijskih slik, radi česar bo še izredno zanimivo. Občinstvo, ki se zanima za francoski jezik, je nujno vabljeno. Predavanje se bo vršilo v Trgovski šoli.

c **Dobročelna prireditev,** katero priredi v dneh 13. in 13. decembra t. l. Drž. zaščita dece in mladine v Celju s sodelovanjem vseh štirih tuk. osnovnih šol v prid letošnji božičnici za obdaritev najrevnejših šolskih otrok, se marljivo pripravlja. Na vzporedno so deklamacije, petje, igra ter rajalni nastop. Natančnejši vzpored se objavi v kratkem. Z ozirom na človekoljubni namen teh prireditev se p. n. celjska društva vladno prosijo, da v teh dveh dneh ne prirejajo drugih predstav. — Odbor zaščite dece.

c **I. mladinsko muzikalno predavanje** Glasbene Matice v Celju se je vršilo v nedeljo, dne 15. novembra v cerkvi oo. kapucinov. Tema mu je bila »Orgle«. — Mladina se je zbrala na prostornem koru, kjer je predaval g. Mihelčič zelo nazorno o kakovosti in funkciji posameznih sestavnih delov orgel, tako da so dobili poslušalci jasno sliko o instrumentu, ki ga v življenju tolikrat čujejo, a malo poznajo. Poljudnemu in zanimivemu predavanju je sledil vzpored glasbenih točk. Gosp. Mihelčič je zaigral Bossija »Preludij« in Brosiga »Toccatu« in »Postludij« za orgle. G. Karl Sancin, ravnatelj celjske Glasbene Matice, je izvajal na goslih Daubéjevo »Molitev« in Händlov »Largo« s spremljevanjem orgel, gospica

— Napravili me boste boljše v svoji knjigi in bolj me boste ljubili v svoji knjigi, kakor živo.

Služabnik je vstopil in naznanil, da moj voz čaka, a da silno dežuje.

— Prosim Vas — mi je dejala Jefena smeje, kot bi hotela pred njim zakriti najino razburjenje — za drugo kapljico ruma.

Kakor pijan sem pritipal do mize, medtem ko je služabnik odhajal. A kristalna steklenica je bila prazna.

V prejšnjem razburjenju sem ji strl dno in rum je tiho iztekel na tla.

— Za dve kapljici ga je še — je rekla Jefena.

Odprija je majhno odprtino v svoji zlati zapestnici in je s solzami v očeh zbrala zadnjo kapljico tekočine, ki se je svetila na robu kristalne čaše; uboga zadnja kapljica najinih srečnih dni. Nesla je zapestnico k ustnam; a predno jo je dala meni, sem z njenih ust pil nje žareči sok.

Hranim še vedno v svojih prsih ogenj, ki ga more pogasiti le smrt: in vedno, vedno, kadar delam na knjigi, v kateri oživi Jefena, je vse, kar mi prihaja resnično od srca, polno onega čudnega vonja in fantastičnega ognja one kapljice ruma.

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista dehtita žarita svežosti, okusna, oskrbovana. Veselo zdravje se smeje z lestečimi zobmi

Dnevna gojitev s »Kalodontom« je najsigurnejša pot, da obvarujete lepoto in zdravje Vaših zob.

Mihelčičeva pa je zapela Bach-Gounodovo »Meditacijo« s spremljevanjem gosli in orgel. — Prireditev je bila dovršena in priča o plemenitem stremljenju naših glasbenih činitelejev, ki tako skrbijo za muzikalno vzgojo naše mladine.

c **Sporod koncerta kvarteta Zika,** ki bo v soboto 21. t. m. v gledališču v Celju, vsebuje skladbe Malipiera, Mozarta in Smetane. Malipiero je med glavnimi predstavitelji sodobne moderne italijanske glasbe. — »Stornelli e Ballate« je kvartetna skladba v enem stavku, komponirana v ekspresionističnem stilu. »Stornelli«, ki pomeni to, ka »ritornelli«, znači repetiranje ali ponavljanje glavne teme v najrazličnejših varijantah. (Ne v varijantah, kakor je pomotoma tolmačil kritik nekoga lista in še zamenjal besedo stornello s slovenskim ptičem škorcem!) Dalje pride Mozartov kvartet Es-dur, ki je eden najlepših tega znamenitega in velikega nemškega klasika. Kot tretjo točko igrajo Zikovci B. Smetanova II. kvartet, ki je biser komorne češke muzike. Značilno za ta kvartet je dejstvo, da je veliki mojster Smetana bil že skoro gluha, ko je ustvarjal to delo. Kakor kaže predprodaja, je zanimanje za ta koncert zelo veliko. Obeta se nam užitek prve vrste.

c **Klub Esperantistov v Celju.** Kakor je bilo že objavljeno, se bode vršil občni zbor dne 24. novembra t. l. v zadnji sobi restavracije Celjskega doma ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je med drugimi točkami tudi sprejem članov. Kdor hoče pristopiti, naj to pismeno sporoči klubu še pred občnim zborom. Članom je klub razposlal še posebna vabila za občni zbor in je v interesu vsakega člana, da se vabilu zanesljivo odzove.

c **Dijaški kuhinji je podaril** 100 dinarjev g. Vinko Kukovec za neimenuvanega. Denar leži v upravi lista.

c **Računanje v dinarjih.** Na podstavi odloka tukajšnjega sreskega poglavarja štev. 17071 z dne 28. oktobra t. l. opozarja gremij vse svoje člane, da se glede na dinarsko veljavo in okolnost, da se v nekaterih trgovinah često še vedno računa v kronah, na podlagi § 54 obrtnega reda odreja, da se imajo v trgovinah račun glasiti v dinarski veljavi, na katero se tudi glase monopolizirani obrazci računov po tar. post. 34, pripomba 3. taksnega zakona. — Prestopki tega odloka se bodo kaznovali po obrtnem redu.

c **Proračunska seja občinskega sveta** se bo vršila prihodnji torek. Začne se ob pol sedmih zvečer.

c **Slabe ceste.** Prejeli smo: Čas bi že bil, da se okoliška občina malo zgane in cesto v Pečovnik malo popravi, da ne bodo občani iz te okolice prisiljeni do kolena blato brodit. Sicer ima pa itak občina, kolikor čujemo, pogodbo s podjetnikom za prevoz drv iz Hudičevega grabna, po kateri mora on popravljati cesto. Če je pogodba tu, naj se tudi izvaja. Gotovo pa se mora posipati cesta z dobrim gramozom, ne pa s kamenjem iz apnenice, ki je za ta namen nesposoben. — Več občanov.

c **Prijateljska tekma Ilirija I—SK Celje** se bo vršila v nedeljo dne 22. t. m. v Ljubljani. Postava je sledeča: Gril, Šalekar, Goršek, Čančer, Natkanaš, Krušnik, Stožir, Popović, Regner, Hajvert, Wagner, Rez. Gobec, Omerza. Imenovani morajo biti v nedeljo ob sedmih v jutro na postaji. Povratek iz Ljubljane ob tričetrt na šest zvečer. — Načelnik.

c **Društvo trgovskih nastavljenecv** naznanja vsem svojim članom in tudi nečlanom, da se prično plesne vaje v petek dne 27. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Celjskega doma. Vpisovanje eno uro pred vajo. Ljubitelje plesa vabi odbor. 1183 3—1

Kino.

Kino Gaberje. Kakor smo že priobčili v zadnji številki, se nam nudi prilika v petek 26., soboto 27. in nedeljo 28. nov. ogledati film »Zigotto v nesreči«. Veseloigra, svetovna atrakcija v 7 dej. Smeh na smeh. Zigotto na višku svoje umetnosti. Ne zamudite torej si ogledati ta krasen film. Predstave ob delavnikih o 8. uri, ob nedeljah in praznikih ob pol 4., pol 6. in 8. uri zvečer. Za mladino vstop dovoljen le k predstavi, ki se končajo pred 8. uro zvečer.

Ljudska prosveta.

l **»Novi čovjek«.** Te dni je izšla v Sarajevu pra številka tednika »Novi čovjek«. List je glasilo Vidovičevega pokreta in se bavi s proučevanjem družabnih pogrešk, reformo sodobnih ustanov in prosvetnimi vprašanji. Razen borbe in nauka prinaša list ilustracije in zabavno čtivo. Cena za pol leta znaša 40 dinarjev. Uprava in uredništvo »Novoga čovjeka«: Sarajevo, Aleksandrova ulica 113.

l **Dragocena knjiga.** V Št. Pavlu v Labudski dolini se nahaja dragocena knjiga, ki je sedaj na prodaj: Gutenbergova biblija, tiskana na pergament. Knjiga je bila svojedobno last benediktinskega samostana sv. Blaža v Nemčiji. Ko so leta 1809. pregnali Benediktince iz Nemčije, je prišla v posest samostana v Št. Pavlu. Ker lje samostan v denarnih stiskah, je sedaj Gutenbergova biblija na prodaj. Cena milijon zlatih mark. Zglasil se je le en kupec — neki Anglež, ki nudi polovico zahtevane cene. Vrše se pogajanja.

l **Najstarejša nemška mestna biblioteka** se nahaja v Augsburgu. Znana je že iz leta 1537. in slovi po vsem znanstvenem svetu radi svojih knjižnih zakladov, okoli 300,000 zvezkov. V tej biblioteki je zelo mnogo redkosti. Biblioteki v korist je bilo tekom stoletij s strani starih patricijskih rodov zapisanih več ustanov.

š **Slovensko šolstvo v tržaški okolici nekdanj in sedaj.** V dobi šestih let je v tržaški okolici število slovenskega učiteljstva padlo od 113 na 41. Leta 1918. je bilo pri Sv. Ivanu 18 slovenskih učiteljev in učiteljic, sedaj jih je 6; v Šklednju jih je bilo 20, danes jih je še 7. Pa so Italijani ob zasedbi primorske zemlje napovedovali, da Slovincem še podvojijo šole.

š **Proti »Goriški Matici« in »Novemu Rodu«** nastopajo didaktični ravnatelji v Istri z vso strogostjo. Prepovedali so vsemu slovenskemu učiteljstvu, da ne sme biti naročeno ne na »Goriško Matico«, ki izdaja vsako leto knjige, in ne na mladinski list »Novi Rod«! Gorje onemu, ki bi se ne pokoril. Takoj bo ob službo. To so strašne razmere.

š **Diplome za prosvetne delavce.** Ministrstvo prosvete je sklenilo, da bodo v prihodnje upokojenim profesorjem in učiteljem s polnimi leti izdajali neke vrste zahvalnice.

Celjski mestni proračun za leto 1926.

(Sestavil poročevalec dr. Anton Božič.)

Knjigovodstvo je izdelalo proračun v dveh delih: proračun mestne uprave in proračun za podjetja in fonde.

Ta proračun je bil občanom na vpogled razgrnjen od 26. septembra do 9. oktobra 1925. — Le malo občanov se je poslužilo te pravice, edino Celjska posojilnica je podala konkretne predloge.

Finančno-gospodarski odsek je v številnih sejah proračunski osutek knjigovodstva predelal in ga predlaga v predelani obliki občinskemu svetu v posvetovanje in sklepanje s pripombo, da so se skoraj vsi odsekovi sklepi storili soglasno.

V tej izpremenjeni obliki znaša proračun za leto 1926.:

na potrebnosti	3.569.863 Din
na lastnem kritju	1.341.818 »

in izkazuje primanjkljaja 2.228.045 Din katerega bo kriti z dokladi in davščinami.

Odsek smatra, da so številke na potrebnosti in pokritju tako skržene, da jih bolj znižati odnosno glede pokritja zvišati ni mogoče, ker bi sicer trpelo mestno gospodarstvo in bi bilo ohranjenje mestne imovine v dobrem stanju in vsako napredovanje celjskega mesta onemogočeno. — Vsako štedenje ima svoje meje.

Iz proračunskih postavk se da pogneti, da je bilo štedenje v mestni upravi finančnemu odseku glavni namen. — Gospodarstvo prehaja vedno bolj v redne razmere, sedanja gospodarska kriza izključuje razmah, kakoršnega bi finančni odsek zelo rad videl, pa ga ravno zaradi gospodarske krize ne more pričakovati, posebno ker sedanje valutarne razmere onemogočajo zanesljivo kalkulacijo za daljšo dobo.

Posamezna poglavja upravnega proračuna nudijo sledeče slike:

Ad 1. Obča uprava.

Potrebnosti	917.980 Din
pokritje	2.600 »

primanjkljaj 915.380 Din.

Potrebnosti tega poglavja je od vseh drugih največja. — Ako vzamemo, da ima celjsko mesto okroglo 7.500 prebivalcev, pride od občine uprave (magistrat in magistratno uradništvo, upokojenci itd.) na vsakega prebivalca visoka vsota letnih 122 Din, kar je previsoko. — Vseh, v tem poglavju zapopadenih magistratnih nameščenec, ne všteti g. župana, je 19, tako da pride na vsakih 395 prebivalcev en nameščenec, kar brez dvoma ni ugodno razmerje. — Finančni odsek se zaveda tega položaja, ki kriči po tem, da se delo čim bolj koncentrira, uradovanje poenostavi in število uradništva reducira na ta način, da se mesta, ki se izprazni, če le mogoče ne zasedejo.

Uradništvo je prosilo za trinajsto mesečno plačo kot nabavni prispevek in za 25-odstotno povišanje plač vsled draginje. — Finančni odsek je soglasno sklenil, da te prošnje ne more občinskemu svetu v sprejetje priporočati. — Ne le, da gre za visoko vsoto 258.620 Din, za katero ni kritja, je upoštevati, da so po sprejetju službene pragmatike magistratni uslužbenci na boljšem kakor pa državni nameščenec in da draginja ne narašča, ampak v glavnih življenskih potrebščinah (meso, moka, sladkor, manufakturna itd.) pada in je od časa sprejetja pragmatike nedvomno za prilično 20% padla. — Pač pa je sklenil finančni odsek priporočati občinskemu svetu, da dovoli aktivnim magistratnim uradnikom bolniško oskrbo v isti meri, kakor pristoji po državni službeni pragmatiki državnim nameščencem.

V tem poglavju je vsebovana tudi potrebnosti za stanovanjski urad. — Zakonita določba, da mora skrbeti za potrebnosti tega urada občina na sedežu srezkega poglavarstva, se pri

celjskem mestu in celjski okoliški občini ne more tako razumeti, da mora za potrebe tega urada skrbeti le mestna občina, ampak se mora z ozirom na dejstvo, da segate občini mesto Celje in Celje-okolica po svojem teritoriju tako druga v drugo, da je ločitev težka in z ozirom na dejstvo, da je potreba stanovanjskega sodišča za obe občini enako velika in z ozirom na dejstvo, da je delo za obe občini prilično enako veliko, zahtevati od srezkega poglavarstva in stanovanjskega sodišča, da pozove okoliško občino k temu, da nosi polovico potrebnosti za stanovanjsko sodišče odnosno občini polovico tozadevnih izdatkov povrne.

Ad 2. Ulice, trgi, kanali, mostovi.

To poglavje izkazuje sedaj potrebnosti le	523.430 Din
lastnega kritja	250.500 »

torej primanjkljaja 272.930 Din.

Zavedamo se, da je tlakovanje trgov in ulic, za kar je bilo prvotno upostavljenih 201.000 Din, zelo potrebno, morali smo pa priporočati občinskemu svetu skrčenje za polovico, to je na 100.000 Din, defoma iz razloga, da se naj popravljala dela izvrše tekom več let postopoma, deloma ker mestne ulice niso v najslabšem stanju in ker mestna denarna sredstva večjega tozadevnega izdatka ne prenesejo. — Isto velja glede zgradbe novih cest (podaljšana Kersnikova ulica itd.), za kar se je projektiralo prvotno 586.000 Din izdatka.

Razsvetljava mesta naj oskrbi na svoj račun elektrarna, kar je njen edini prispevek k mestnemu gospodarstvu.

Izrazila se je želja, da se naj vrši pometanje ulic ob času manjšega prometa in na tak način, da se prebivalstvo ne bo nadlegovalo z obilnim prahom. — Izdatek za snaženje mestnih ulic znaša okroglo 90.000 Din.

Ureditve so potrebni: Krekov trg, Aleksandrova ulica, Razlagova ulica, Savinjsko nabrežje. — Ker so to dovozne ceste k carinarni, ima mesto pravico, zahtevati toliko »kaldermine« iz tozadevno pri celjski carinarnici nabranega fonda, da se bo moglo temeljito popravilo teh objektov izvršiti. — Narisi in proračuni za ta dela so gotovi ter se tozadevni operat predloži ponovno glavnemu ravnateljstvu carine v Beogradu.

Brez cestarine, ki spada v to poglavje, mestno gospodarstvo ne more obdržati svojega proračuna v ravnotežju. — Odsek smatra, da je le pravično, ako posebno tuji občani, ki mestne komunikacije v izdatni meri rabijo, k vzdrževanju istih v tej obliki prispevajo. — Pritegniti bi se morala tudi ona podjetja, ki imajo dovlačnice; oprostiti bi se jih smelo te naklade le, ako bi dovažala in odvažala blago izključno po dovlačnicah; tega ne store, ampak prevažajo zelo veliko blaga po mestnih cestah, od tega blaga pa pride le ono blago do obdačenja, ki gre na kolodvor, vse drugo, in tega je večina, pa ne. — Pomisliti je tudi, da so bile dovlačnice izgrajene pred vojno ter da so tozadevni izdatki v bilanci podjetij pri sedanjih razmerah naravnost malenkostni.

Upoštevati je tudi, da so ta velika podjetja z dovlačnimi tiri v sedanjih razmerah nasproti trgovcem in industrijcem, ki imajo skladišča v mestu, mnogo na boljšem, ker imajo cenejši prevoz blaga v skladišče kakor slednji in še to brez cestnine. — Ako pa se oprosti blago, ki se prevažajo v skladišča po dovlačnicah, od cestarske davščine, potem se mora oprostiti od te davščine tudi ono blago, ki se na železnici vskladišči in potem potom železnice odpremi, ne da bi pasiralo celjske ulice. — Odsek vzdrži torej prvotni tekst naredbe, ki je bila predlagana v odobrenje začetkom leta 1925. Ako pa se odobri cestarina v obliki naredbe za l. 1925., potem naj bode na železnici vskladiščeno in po železnici

naprej poslano blago tudi od cestarine oproščeno.

Ad 3. Mestno oskrbnništvo.

Potrebnosti	174.328 Din
pokritje	6.386 »

primanjkljaj 167.942 Din.

V smislu sklepov občinskega sveta ob priliki proračuna za leto 1925. se je tekom leta 1925. oskrbnništvo precej preuredilo. — Število konj se je zmanjšalo, ustroj se je poenostavil in od gospodarskega odseka nadziral.

Oskrbnništvo je le na videz pasivno. — To zaradi tega, ker se ne upostavlja v bilanco zaslužek konj za vožnje, ki jih stori vprega za ceste in ulice, za občinske zavode (magistrat, šole), za občinska podjetja (plinarna, elektrarna, klavnica) in za gozdno gospodarstvo. — Odsek se je v zadnjih letih zavedal, da je to pomanjkanje točnega knjigovodstva škodljivo, ker je vsak pregled o delu in rentabiliteti nemogoč. — Zato stavi odsek ponovni predlog, da se izvede že enkrat tudi pri mestnem oskrbništvu točno knjigovodstvo in uvede plačevanje voženj za dela oskrbnništva od strani zavodov in podjetij. — Le takrat bo mogoče tudi v tem oziru pri podjetjih na občinskih napravah sestaviti pravilne proračune.

Ad 4. Oskrba revežev.

Potrebnosti	173.724 Din
pokritje	45.130 »

primanjkljaj 128.594 Din.

Oskrba mestnih ubožcev pripada ubožnemu skladu, katerega upravlja posebni ubožni svet, ki odloči samostojno o tem, kdo naj dobiva ubožno podporo in kolikšno podporo naj prejema. — V ta ubožni sklad se stekajo obresti od naloženega denarja, veselečni davek, razne globe (proračunano 10.000 Din, milodari itd.), kar pa z lastnimi dohodki ni krito, se mora kriti iz sredstev mestne občine. — Ta prispevek je znašal l. 1924. le 26.232.76 dinarjev. — Za leto 1926. je proračunan prispevek na 128.594 Din, potrebnosti namreč zelo narašča; akoravno se šteti, mora vsakdo uvideti, da ubožci z malenkostnimi prispevki po 50 Din in 100 Din mesečno ne morejo izhajati. — Finančni odsek je vsled tega notoričnega dejstva zvišal tozadevno postavko za 32.000 Din.

Treba je povdariti, da dohodki veselečnega davka (30.000 Din) niso tako visoki, kakor se splošno domneva. — Glavni vir bi naj bil kino. — Kino je bil v letu 1925. skoraj pol leta izven obrata. — Kako bo v letu 1926. se vnaprej ne more predvideti. — Kosmati prejemi so redne izdatke komaj krili, za mestno občino je ostalo zelo malo. — V letu 1926. bo obratovanje še bolj težavno, ker se bo moralo plačevati visoko najemnino za prostore, ki so bili leta 1925. obnovljeni in povečani. — Tudi po drugih mestih je pritožba splošna, da so zlati časi kinopodjetij minuli.

Misliti bo treba na to, da se za one ubožce, ki stanujejo v sedanji ubožni hiši, preskrbi v zdravstvenem oziru ugodnejše prostore, kakor so sedanji prostori v mestni ubožni hiši, ki je res »ubožna«.

V proračunu tozadevne postavke nismo mogli upoštevati, ker ni kritja. — Dalo se bo to vprašanje rešiti skupno z vprašanjem »meščanskega oskrbovalnega sklada«, ki bi po odpradi objektov razpokal čez tolika sredstva, da se bo dalo misliti na novo, veliko oskrbovalnico.

Ad 5. Zdravstvo.

Potrebnosti	48.310 Din
pokritje	1.500 »

primanjkljaj 46.810 Din.

Potrebnosti zadeva mestni fizikat (27.210 Din), desinfekcijske stroške (7.500 Din) in druge manjše postavke.

En del nalog, ki jih ima občina v tem pogledu po predpisih zakona vršiti, je vzela država za sebe: šolsko zdravstvo.

Kar v sedanjih skromnih razmerah občina zmore, to stori. — Čistoča po ulicah, zimsko in letno kopališče, kanalizacija in vse drugo, kar bi spadalo pod to poglavje, je pa obdelano in

predvideno v teh posebnih poglavjih mestnega proračuna.

Ad 6. Dobrodelstvo in prosveta.

Potrebnosti	101.175 Din,
pokritja ni.	

Ni treba utemeljevati, da morajo naša mesta za dobrodelstvo in prosveto prinašati žrtve. Naša mesta: Ljubljana, Celje, Maribor so kulturna središča slovenskega naroda, in imajo v tem pogledu dolžnost, da podpirajo kulturna stremjenja naroda, posebno ker imajo učilišča, kjer treba nuditi mladini razne pripomočke za vzgojo in izobrazbo.

Olepševalno društvo skrbi za olepšavo celjskega mesta. — Snažnost in lepa zunanost celjskega mesta — oboje je nujni predpogoj za naše mesto kot letoviško mesto — bi morala biti skrb mesta. — Olepševalno društvo odvzame mestu to brigo in skuša dobiti potrebna sredstva s prostovoljnimi društvenimi prispevki. Kar nedostaja, mora mesto dodati. — Zato je v proračunu postavka: podpora 25.000 dinarjev.

Glasbena Matica je v proračunu z zneskom 6.000 Din, ki je več kot skromen, ako se uvažuje velevažen pomen tega zavoda za izobrazbo naše mladine, muzejsko društvo, ki oskrbuje tudi razvaline »Starega gradu« je v proračunu le z zneskom 5.000 Din, kakor požarna bramba (5.000 Din), ki pa mora izpolniti pogoj, da se bo prilagodila sedanjim razmeram, ker ne moremo v sedmem letu po prevratu trpeti, da se vodi to društvo v duhu, ki ni več dopusten. — Dramatično društvo (10.000 Din) ima z občino najemno pogodbo za mestno gledališko poslopje in skrbi, da imamo v Celju vsaj nekaj predstav. — Mestni zastop je stremljenje Dramatičnega društva odkrito priznaval in je delo društva vedno podpiral; Dramatično društvo naj ne zapade letargiji, nasprotno, Dramatično društvo naj letargijo publike s podvojenim delom pobije in odstrani.

Sklenilo se je upostaviti v proračun novo postavko: za mestno ljudsko knjižnico 20.000 Din. — Zavedamo se, da je vsota skromna, ampak začetni kapital je in ob primerni podpori občinstva se bo dalo oozivotvoriti tudi pri nas Ljudsko knjižnico, kakor jo imajo v Mariboru in drugje.

Za razne dobrodelne namene (podpore dijaškim dobrodelnim in drugim društvom) naj služi posebna postavka s 25.000 Din.

Ad 7. Šolstvo.

Potrebnosti	355.906 Din
pokritje	28.220 »

primanjkljaj 327.686 Din.

V to poglavje spada potrebnosti za vzdrževanje šolskih stavb, za kurjavo in razsvetlavo in za nabavo šolskih potrebščin (klopi, knjig za ubožne šolarje itd.).

Tu sem spada tudi prispevek občine za trgovsko nadaljevalno šolo (12.330 Din) in za obrtno nadaljevalno šolo (30.000 Din). — Pri obrtni nadaljevalni šoli smo skrčili potrebnosti za 22.000 Din (prvotni proračun 52.000 Din), ker apeliramo na učiteljsvo, da se zadovolji glede učnih ur s plačilom, kakor ga določa država za nadure, in da prispevajo prizadete občine in okrajni zastop sorazmerno po številu učencev iz posameznih občin. — Smatramo, da se ne sme nobena občina odtegotati svojim tozadevnim dolžnostim, ker je obstoj obrtno-nadaljevalnih šol preveč važen kakor da bi smele občine z industrijskim značajem (Teharje, Okolica Celje) to šolstvo zanemarjati in opraviti to dolžnost s par sto dinarji.

Ad 8. Aktivne obresti.

Pokritje	6.177 Din.
--------------------	------------

So to obresti, ki jih dobiva občina iz naloženega denarja (7%-no državno posojilo, obresti od predujmov).

Ad 9. Pasivne obresti.

Potrebnosti	457.554 Din
pokritje	168.000 »

primanjkljaj 289.454 Din.

To poglavje obravnava obresti, ki jih mora mestna občina za razne dolgove plačevati (potrebnosti) in one

zneske (pokritje), katere morajo vrniti mestna podjetja občini, v kolikor so bila posojila za namen podjetij (vodovod, klavnica, plinarna, kopalnice, elektrarna) najeta.

Tozadevne postavke so se z znižanjem obrestne mere od 12% in več na 10% znatno znižale.

Ad 10. Občinska posojila.

Potrebščina 138.000 Din
kritje 109.060 »

primanjkljaj 29.810 Din.

To poglavje vsebuje izdatke za amortizacijo (odplačilo) onih dolgov, ki jih je občina najela tekom let za kritje potrebščin v upravi in v podjetjih. — Ta posojila so:

občinsko unificirano posojilo 1.688.782.— Din
novo posojilo 893.508.75 »
vodovodno posojilo iz l. 1909. 136.000.— »
vodovodno posojilo iz l. 1923. 136.000.— »
klavnično posojilo 50.000.— »
posojilo za plinarstvo 35.040.93 »
posojilo za plinarstvo iz l. 1922. 191.249.25 »
posojilo za kopalnice ob Savinji 3.963.— »
posojilo za mestno elektrarno 1.320.000.— »

Amortizacija znaša letno 1% od vsote, kar je prenizko, vendar sredstva mesta in podjetij ne dopuščajo višjega odstotka.

Le pri elektrarni se je napravila izjema, ker omrežje mnogo trpi in je treba vednih obnov.

Ad 11. Občinske davščine.

Potrebščina 92.300 Din
kritje 400 »

primanjkljaj 91.900 Din.

To poglavje vsebuje stroške za pobiranje občinskih davščin (tržno nadzorstvo, pobiralec stonin, tiskovine, prispevek (22%) od občinskega davka na prenočišča v hotelih, za gostilničarsko šolo, kontrolni organ za ponočni gostiln. davek, prispevek za pobiranje trošarine itd.)

Ad 12. Prehodni promet.

Potrebščina 60.000 Din
pokritje 60.000 »

Ta proračunska postavka zadeva izplačila mestne blagajne na račun tujih občin, ki morajo izdatke vrniti.

B 1. Hiše in posestva.

Potrebščina 131.127 Din
kritje 332.626 »

prebitek 201.499 Din.

Ker pa znaša takozvana izredna potrebščina, ki je pravzaprav redna 134.374 Din

se prebitek zniža na 167.125 Din.

V proračunu za l. 1926. je to poglavje prvič aktivno v tem smislu, da izkazuje prebitek. — Je to posledica zvišanih najemnin in dejstva, da je občina v prejšnjih letih izvršila skoraj vsa potrebna popravila, vsled česar letos ni treba postaviti v proračun toliko zneska, kakor prejšnja leta.

Večje zneske se je postavilo v proračun:

za Grofijo 20.000 Din kot prvi obrok za najnujnejša popravila na strehi, žlebovih in oknih, temeljito popravilo bo pa moralo slediti v letu 1927. (fasada, okna, podi); za stavbo novega stranišča pri kolodvoru 36.000 Din, ker je javno stranišče nujno potrebno.

B 2. Gozdno gospodarstvo.

Potrebščina 76.686 Din
kritje 41.800 »

primanjkljaj 34.886 Din.

Donos mestnih gozdov je minimalen (41.800 Din). Med vojno se je posekalo velike množine bukovine in mehkega lesa; sedaj je mogoče vzeti iz gozda le toliko lesa, kolikor ga potrebuje občina za lastne potrebe; večje izsekavanje lesa, ki po večini ni niti goden za sekanje, bi pomenilo uničevanje mestnega premoženja. — Nasproti temu je pa treba veliko goličave y go-

zdovih na Vipoti in Pečovniku na novo pogozditi, za kar je v proračunu vsota 35.000 Din. — Ostalo potrebščino tvorijo izdatki za gozdnega čuvara in za druge podrobnosti. — Gozdno gospodarstvo še dolgo vrsto let ne bo aktivno.

B 3. Izvoz greznice.

Potrebščine 48.000 Din
pokritje 53.000 »

prebitek 5.000 Din.

Tarifa za izvažanje greznic ostane nespremenjena. — Pri primerni štedljivosti s prevoznim inventarjem se bo s proračunanimi zneski izhajalo.

B 4. Mestna tehtnica.

Potrebščina 2.315 Din
pokritje 5.585 »

prebitek 3.270 Din.

Tudi pri mestni tehtnici naj ostane tarifa za tehtanje blaga neizpremenjena.

B 5. Ribarska pravica.

Pokritje 5.000 Din.

Potrebščine ni.

Za ribarsko pravico bi dobiło mesto morebiti nekaj več, ako bi šlo zgolj iz pridobitnega stališča. — To stališče ni pravilno. Skrbeti se marveč mora, da se ribištvo goji racionelno in da vzgojimo v naših vodah čimveč dobre ribje zalege. — Za to nam jamči ribogojno društvo, ki ima mestno ribolovno pravico v zakupu, ki je pa imelo ravno letos vsled velikih povdni silne škode.

B 6. Kopalnice ob Savinji.

Potrebščina 15.910 Din
kritje 16.000 »

prebitek 90 Din.

Običajno dajejo mestna savinjska kopalnica večji prebitek. — Za l. 1923. bo pa treba izvršiti večja popravila, za katera je predviden znesek 6.200 Din, za obnovo perila je pa določen znesek 3.235 Din. Ostalo so izdatki za plače uslužbenecem, tiskovine in drugo.

V. pokritje služi le vstopnina, katere pa ne kaže zvišati, ker se obiskovalci kopeli že sedaj čez visokost vstopnine pritožujejo in ker bi pri zvišanju vstopnin trpel obisk.

B 7. Parno kopalnice.

Potrebščina 100.660 Din
pokritje 72.150 »

primanjkljaj 28.510 Din.

Parno kopalnice, za katero ima mesto prostore najete pri Batiču, je leto za letom pasivno. — Vendar ga občina mora vzdrževati, ker služi za zboljšanje zdravstvenih prilik v mestu in okolici. — Mesto ima po zakonu dolžnost, da skrbi za znosne sanitarne razmere in zato naj služi tudi parno kopalnice. — Oprema je pa že stara, stroji so obrabljeni, cela naprava kriči naravnost po obnovi. — Zato bo tekom leta 1926. občinski svet napravil odločilen korak glede zgradbe novega zimskega in letnega kopalnice.

Nekaj predel je že storjenih.

B 8. Mestno gledališče.

Potrebščina 25.930 Din
kritje 800 »

primanjkljaj 25.130 Din.

V tem poglavju so zapopadeni stroški za popravila gledališkega poslopja, za razsvetljavo in za gledališkega mojstra. — Pokritje je samoumevno malo, ker poslopje ne donša nikakih dohodkov. — S temeljitimi popravili že predolga odlašamo. Treba bo tudi tu potrebno ukreniti.

B 9. Mestno pokopališče.

Potrebščina 83.584 Din
kritje 17.184 »

primanjkljaj 66.400 Din.

Mestno pokopališče je naravnost zanemarjeno. Obzidje je slabo in podaljšanja potrebno, mrtvašnica se mora ali podreti in na novo pozidati, ali pa se mora temeljito obnoviti. — Tozadevno je v proračunu za leto 1926. po možnosti preskrbljeno, vendar bo treba še v letu 1927. precej visokih postavk, ako se bo hotelo vse nedostat-

ke odstraniti. — Tudi bo treba vojaško pokopališče na novo urediti.

Ako se sešteje po posameznih proračunskih poglavjih potrebščino in pokritje, se dobi končni, uvodoma navedeni pregled:

potrebščina 3.569.863 Din
kritje 1.341.818 »

primanjkljaj 2.228.045 Din.

Za ta primanjkljaj treba poskrbeti kritje z dokladami in davščinami. Pregled tega kritja je sledeči:

1. 50% obč. doklada na drž. najmarino Din 244.000, Din 122.000.

2. 200% obč. dokl. na zemljarino Din 1.100, Din 2.200.

3. 200% obč. dokl. na občo pridob. Din 73.000, Din 156.000.

4. 200% obč. dokl. na posebno pridobnino Din 165.000, Din 330.000.

5. 200% obč. dokl. na rentnino Din 1.200, Din 2.400.

6. 10% najemniški vinar od čiste najemnine Din 2.230.000, 223.000.— dinarjev.

7. 4-odstotne kanalske pristojbine Din 2.230.000.—, Din 89.200.—.

8. Pasji davek 100 znamk po 100 dinarjev 10.000 Din, 25 znamk po 4 dinarje 100 Din, skupaj 10.100 Din.

9. Občinske takse po tarifi 40.000 dinarjev.

10. Davščine na vozila, motocikle in bicikle 55.000 Din.

11. Davščine na prenočišča v hotelih 140.000 Din.

12. Ponočni obisk gostiln, kavarn in barov ter kvartanje 85.000 Din.

13. Davščine na prirastek vrednosti repremičnin 20.000 Din.

14. Donos trž. pristojbin 80.000 dinarjev.

15. Trošarina od približno 3.500 hektolitrov vina po 357% na drž. davek po 35 para od litra in 200 hl vinskega mošta po 357% na drž. davek po 25 para Din 455.000.

16. Trošarina od 1.200 steklenic šampanjca in finih vin po 20 Din = 24.000 Din.

17. Trošarina od navadnega vina v steklenicah 6.000 steklenic po 0,7 i po Din 2,22 od litra, 13.000 dinarjev, Din 35.000.—.

18. Trošarina od žganih opojnih pijač, likerjev, poslanjenega žganja, konjaka in špirita, pavšalna vsota dinarjev 40.000.

19. Trošarina od 3000 hl kisa po 75 par od litra Din 225.000.

20. Užitnina na meso: 2000 govedi po 12,50 dinarjev = 25.000 Din;

50 konj po 12,50 Din, 625 Din;

900 telet po 7,50 Din, 6.750 Din;

400 prašičev po 15 Din, 6.000 dinarjev;

500 drobnic po 2,50 Din, 1.250 dinarjev, skupno 39.625 Din, okroglo 40.000 Din.

21. Cestarina za vzdrževanje cest 206.000 Din, glej pod A 2. Ulice, trgi i. t. d.

22. Veselični davek 30.000 Din v prid mestnim revežem — glej pod G 1. Ubožni zaklad, Din 2.149.900.—, odštevi stroške za pobiranje naklad in trošarine, tiskovine itd. Din 92.000.—, čisti donos davščin Din 2.057.900.—.

Ako se zgornji primanjkljaj po 2.228.045 Din primerja z donosom doklad in davščin po 2.057.900 Din, ostane primanjkljaj 170.145 Din.

Ta primanjkljaj naj se krije ali iz prihrankov tekom leta 1926. ali iz višjih dohodkov, kakor so postavljeni v proračun ali pa s posojilom, ki se tekom leta najme. — Vkljub vsej varčnosti se ni posrečilo doseči ravnotežje v proračunu, to je, da bi krili dohodki celo potrebščino. — Potrebščine pa, kakor že izvajano, brez kršenja življenskih interesov mestnega gospodarstva ni mogoče skrčiti.

Kar se tiče posameznih davščin in doklad moram omeniti sledeče:

Znižanje doklad na najmarino bi bilo zelo na mestu. — Kajti hišna posest trpi od leta 1915. naprej pod izjemnimi navedbami in omejitvami in ne donša lastnikom niti obresti od kapitala, ki je bil v hiše pred vojno investiran. — O obrestovanju hiš, zidanih ali kupljenih po vojni, sploh ni govora. — Čim manjša je obremenba hišne posesti, tem manjši je pritisk na najemnike. — Stavbna obrt, produkcija novih stanovanj, to in še drugo je

odvisno od tega, ali in v koliki meri je hišna posest obremenjena. — Vkljub temu, da uvidevamo ta dejstva, nismo mogli znižati obremenbe hišne posesti za leto 1925., ker za proračun l. 1926. ni bilo mogoče najti kritja. Pomisliti je, da doklada na hišno posest tvori le četrtinko doklad na druge direktne davke in da bi morali te doklade in doklade na indirektno davke (trošarino na vino, pivo, žganje itd.) zvišati, ako doklado na najmarino znižamo ali črtamo.

Zemljarina nima za mestni proračun nikakega pomena, ker znaša donos le 2.200 Din.

Obča pridobnina, katero plačujejo obrtniki, posebna pridobnina, katero plačujejo bančni zavodi, in rentnina naj bodo po proračunu obdačeni po dosedanji meri. — Povdarjam, da nam je bilo v odseku na tem, da vsaj pri obč. pridobnini odstotek doklade znižamo. — To pa v očigled neugodnemu končnemu stanju proračuna ni mogoče, ker večjih dohodkov občina pogrešati ne more, z malimi popusti pa ni nikomur pomagano, ne občini, ne posameznikom.

Najemniški vinar in kanalska pristojbina ostaneta v dosedanji višini.

Pasji davek se zvišati ne da, ker obstoječi predpisi tega ne dopuste.

Občinske takse so določene v posebni naredbi nekdanjega namestništva za Slovenijo in naj ostanejo v isti izmeri tudi v letu 1926. v veljavi.

Pri davščinah na vozila, motocikle in bicikle je sprememba le v tem, da se naj bicikle oprosti vsake davščine, ker znesec davščina na bicikle le 1.500 Din letno in ta dohodek ni v nikakem razmerju s stroški, ki jih ta davščina povzroča.

Davščina na prenočišča v hotelih ostane tudi za leto 1926. v veljavi. — Prenočišča v Celju so vsled solidnosti naših hotelov tako nizka, da n. pr. trgovski potniki iz Celja ven opravljajo svoje posle daleč naokrog tudi v Ljubljano in Zagreb. Zato tudi davščina ne donša tega, kar donša v drugih mestih. — Pa je tako prav in dobro, ker s tem letoviško Celje zopet na drugi strani pridobi.

Davek na ponočni obisk gostiln itd. se je vkljub začetnemu uporu udmačil. — Ni to specialiteta Celja, ampak je uveden v vseh večjih krajih. — Strogo izvajanje je potrebno, ako se hoče doseči uspeh.

V časih, kjer je vrednost posestev brez sodelovanja lastnikov zelo poskočila, je na mestu davek na prirastek pri vrednosti nepremičnin. — Mnogo pa ta davek, ki nekoliko vpliva na prodajno ceno nepremičnin, itak ne zneso.

Tržne pristojbine so za sedanje razmere dovolj visoke in se jih na kvar Celja kot tržišča in na škodo konzumentov ne sme zvišati. — S padanjem tržnih cen raznih pridelkov in drugega blaga bo v letu 1926. misliti celo na znižanje tržnih pristojbin.

Trošarine na vino, pivo in žganje naj ostanejo za leto 1926. neizpremenjene. — Znižanje bi bilo, ako mogoče, priporočati pri drugih davščinah in dokladah, v oziru na trošarino pa ne. Res je, da visoka trošarina ovira gostilniški obrt, čeravno gostilničarji te davščine iz svojega ne plačajo, ker trošarina vino in druge pijače podražuje. Javnost pa nima interesa na še večjem zaviljanju alkoholnih pijač, in zaradi tega ter iz drugih gospodarskih razlogov znižanje trošarine ni priporočljivo.

Užitnina na meso ostane dosedanja.

Glede cestarine in veseličnega davka sem potrebno že pripomnil.

Proračun celjskega mesta za leto 1926. ni idealen, ni pa tudi najslabši kar je avtonomnih mest Slovenije. — Za svojo osebo bi ga želel bolj produktivnega, ustvarjajočega, ker mi je blagor in napredek celjskega mesta na srce, vendar se v danih razmerah več ne da storiti.

O proračunu za podjetja sledi nekaj besed v prihodnji številki »Nove Dobe«.

Podgane, stenice, molje ugonobi
Ratol, Stenol, Gamadin.
Oddelek RATOL, Zagreb, Bienička 21.

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje moremo doseči le tedaj, ako posejemo prvo namreč zdravje. Zato je ravno

sedaj v pravi čas upozorenje, da se tudi neznatne znake vratobola, pokašljevanja, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let pri-

ljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsaflujd«, tudi pri reumatičnih bolečinah. Močnejše in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 63 Din, 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12

velikih specialnih za 250 Din, že obenem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 356, Hrvatska. Posamezne steklenice Elsaflujsa po 10 Din v lekarnah in sorodnih trgovinah.

Gospodarstvo.

g Promet v naših pristaniščih. Po podatkih pomorskega ravnateljstva je znašal blagovni promet v naših glavnih pristaniščih (v met. stotih): Split: uvoz 606.000, izvoz 1.931.000, skupaj 2.537.000; Sušak: uvoz 202.000, izvoz 785.000, skupaj 987.000; Šibenik: uvoz 196.000, izvoz 618.000, skupaj 814.000; Gruž: uvoz 251.000, izvoz 496.000, skupaj 747.000 met. stotov.

g Stanje voznega parka oktobra 1925. Iz Beograda poročajo, da je imela naša država meseca oktobra letos 51.747 tovornih vozov; od teh je bilo parabnih 33.880, ostalih 17.867 pa je potrebovalo reparatur.

g Novi denarni ovitki za vrednostna pisma. Ministrstvo je izdalo nove (privatne) denarne ovitke za vrednostna pisma v dveh velikostih: večje v razsežnosti 15x25 cm in manjše v razsežnosti 12 1/2 x 17 cm. Večji ovitki so po 75 par, manjši pa po 50 par. Pošle začno te ovitke še tedaj prodajati, ko bodo stari popolnoma razprodani.

g Trgovine morajo biti ob nedeljah zaprte. Minister za socialno politiko je odredil, da morajo biti ob nedeljah v vsej naši državi vse trgovine zaprte. Izvzeta so samo večja pristanišča na Jadranu ter industrijska podjetja.

g Ustanovitev glavnega carinsko-kemijskega laboratorija v Beogradu. Pri generalni direkciji carin v Beogradu je ustanovljen glavni carinsko-kemijski laboratorij. Dosedanji laboratorij pri carinarnici na železniški postaji je ukinjen in dodeljen temu novoustanovljenemu laboratoriju.

g 152 milijonov za tržaško pristanišče. Za fašistovski praznik je prinesel vladni list dekret, ki naznanja, kako se določi in porazdeli vsota 152 milijonov, namenjena tržaškemu pristanišču, v katerem treba nujno izvršiti razna nova dela in poprave, da bo odgovarjalo tekočim zahtevam. Dekret se predloži še parlamentu, da se uzakoni.

Širom domovine.

š † **Dr. Josip Kolšek.** V petek v jutro ob enih je umrl na Laškem od kapi zadet tamošnji odvetnik in posestnik g. dr. Josip Kolšek. Rajnik, ki je dočkal 64 let, je bil doma iz Zavidne pri Celju. Mož je bil med prvoboritelji stare narodne garde na Laškem, a se je radi raznih vzrokov v zadnjih letih bil čisto umaknil iz življenja. Zapušča vdovo in dva sina, katerih eden je sodnik, a drugi železniški uradnik.

š **Radić predsednik »Slovenske kmetijske stranke«.** Radićev »Dom« piše, da je bila v nedeljo v Mariboru konferenca pristašev seljaške stranke. Na tem sestanku štajerske organizacije so sklenili, da bodi predsednik slovenske kmetijske stranke Stepan Radić, podpredsednika pa po en Slovenec iz Štajerske in Kranjske.

š **Smrt arheologa.** Umrl je prošli petek v Gradcu urologeni, tudi med našimi rojaki na bivšem Spodnjem Štajerskem kot arheolog splošno znani

profesor Franc Ferik, ki je svojedobno služboval tudi na ptujski gimnaziji. Dosegel je visoko starost 81 let. Pokojnik je bil eden najboljših poznatvaljev rimskih spomenikov v Ptuju, Celju in drugih rimskih naselbin Spod. Štajerja. V Ptuju je ustanovil profesor Ferik krajevni muzej, kjer je zbranih mnogo dragocenih starin iz rimske dobe.

š **Reforma drž. razredne loterije.** Pred letom dni je uprava državne razredne loterije odredila, da se število srečk od 100.000 zviša na 150.000 in da torej odpade ne pa — kakor vsako tretjo srečko, dobitkov pa se od 50.000 zviša na 75.000. Neizpolnježi pa se menda zopet sprijaznijo z državno razredno loterijo.

š **Udruženje slovenskih avtonomnih mest** se je osnovalo minul nedeljo v Ljubljani. Navzoči so bili vsi župani naših samoupravnih mest in njih magistratni ravnatelji.

š **Jagičeva slavnost v Varaždinu.** V nedeljo je bila v Varaždinu rojstni hiši znanega učenjaka Vatroslava Jagića vzdana spominska plošča. V imenu ljubljanske univerze je prisostvoval slavnosti dr. Franc Ramovš. V zvezi s tem je bil otvorjen tudi mestni muzej v starem gradu.

š **Elektrifikacija trga Vojnik.** Poroča se nam, da namerava trška občina Vojnik na občinske stroške izvesti elektrifikacijo Vojnika in najbližje okolice. Tok bi se napeljal po daljnovodu od transformatorja pri tovarni Westen. Načrt je v interesu gospodarskega napredka pozdraviti.

š **Tihotapec samokresov.** V Št. Ilju so aretirali nekega mariborskega trgovca, ki je baje vtihotapil iz Avstrije v zaboju 800 samokresov.

š **Petelinček s tremi nogami.** Na zagrebški tedenski trg je prinesla v soboto neka kmetica petelinčka s tremi nogami. Kupil ga je neki gospod, ki ga je poklonil zoološkem vrtcu v Maksimiru.

Tetka: Ali zopet nova bluza in novi čevljički, tetka Klara?
Nečakinja: Motite se, tetka Klara! Samo novo pobarvane so te reči, kar sem storila včeraj sama z **Brauns'ovimi** barvami za tkanine in novo **Vilbra** barvo za usnje

š **Zastrupljenje s sardinami v Splitu.** V Splitu se je pripetil tragičen slučaj, da se je neka cela rodbina zastrupila s sardinami. Pločevinasta školjka je bila slabo zaprta in so se sardine vsled tega pokvarile.

š **Revmatizem — javna zahvala.** Gospodu dr. Ivanu Rahlejevu, Beograd. Trpel sem na hudem revmatizmu, uporabil sem mnoga zdravila, toda vse ni nič pomagalo, od groznih bolečin sem bil ves onemogel. Končno, na svojo srečo, sem pisal po Vaše zdravilo »Radio-Balsamica« in po prvem mazanju sem dobil še hujše bolečine, po dveh urah pa so bolečine povsem prenehale in po uporabi Vašega leka sem četrtri dan že opravljal svoj posel v prodajalni. Iskreno se Vam zahvaljujem za to, gosp. doktor, in Vaše zdravilo vsakomur rad priporočam. Od tedaj, ko sem se izlečil, sem naročil od Vas še 50 steklenic, in komur sem dal to zdravilo, vsak je ozdravel. Na ta način sem zadobil mnogo prijateljstva in zahvale in Vam se s tem kolikor toliko oddolžujem. Obenem Vas prosim, da mi pošljete še 10 steklenic »Radio-Balsamica«. — Zahvaljuje se Vam s spoštovanjem Milutin Prokić, trgovec. Vrnjačka Banja, 3. nov. 1925. — Zdravilo »Radio-Balsamica« izdeluje, prodaja in pošilja s povzetjem laboratorij »Radio-Balsamica« dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska 43. 1174.

Poceni na prodaj
2 večji in 2 manjši smoking obleki, 1 žaket obleka za močnejšega gospoda in 1 za vitkejšega gospoda ter več salonskih oblek. Izve se pri **Maksu Zabukošku**, krojačkom mojstru, Celje, Cankarjeva ulica.

Kartonažnega delavca (delavko)

sprejme VILJEM BRAUNS, tavnarna anilinskih barv, CELJE, KOCENOVA UL. 8.

Doktor medicine išče za takoj lepo **meblovano sobo** s strogo separiranim vhodom in električno razsvetljavo. Ponudbe na naslov: Dr. Petronič 3 hotel Evropa, soba št. 19. 3

Gledališki frizer

za dame, gospode in za odre na deželi

R. Grobelnik
Celje
Glavni trg 17.
Električna masaža obraza in lasišča. Barvanje in svitljenje las. Gledališke potrebščine. Posoja **Miklavževe** lasulje, brade itd. Klinika puž. Glave in lasulje za puže vseh vrst in vseh velikosti. Ateleje za najmodernejša lasna dela.

Več izvežbanih šivilj

za izdelovanje kravet se sprejme pri „**INKRA**“ industrija kravet D. CERLINI & COMP. CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 17.

Učenka

pridna in poštena, se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom, ki bo obenem lobiskovala gremijalno šolo. Vsa oskrba in hiši. Ponudbena: **J. Mravljak, trgovec, Šoštanj.**

Brivnica

na KRALJA PETRA CESTI 27, CELJE, se pripravljajo. Dobra in snažna postrežba. Razen nedelje in sobote striženje **4 Din** brivsko milo samo **5 Din** prvovrstno **5 Din** Sprejem tudi britve v hrušenje. Lastnik: **MATIJA BUKOVČAN.**

š **Bogat lov tunov v Dalmaciji.** Ribiči so te dni blizu Omiša v Dalmaciji vlovili 17 tunov nenavadne velikosti. Posamezni eksemplari tehtajo nad 100 kg. Najlepši eksemplar so ribiči poklonili prirodoslovnemu muzeju v Splitu.

Dinar v Curihu

Četrtek 19. nov. Petek 20. nov.:
9:20 9:20

Devize v Zagrebu

Četrtek 19. novembra.

Amsterdam	22 60—22 80
Dunaj	7 903—8 008
Berlin	15 338—15 488
Milan	2 243—2 267
London	272 66—274 66
New-York	56 09—56 69
Pariz	2 23—2 27
Praga	1 6645—1 6845
Curih	10 851—10 937

Petek 20. novembra:

London	272 5/8—274 5/8
New-York	56 15—56 75
Milan	2 2565—2 2795
Praga	1 6645—1 6845
Dunaj	7 903—8 003
Berlin	15 395—15 495
Curih	10 8525—10 9325

(>Avala.<.)

češko, sivo Din 70⁻, polbelo Din 90⁻, fino Din 115⁻, zelo fino Din 165⁻, najfinejšo Din 215⁻, fini sivi puh Din 165⁻, najfinejši beli Din 440⁻, morsko travo »Afrik« Din 5⁻, sivo žimo Din 38⁻, fino žimo, črno Din 50⁻, posebno fino belo 72 Din prodaja veletrgovina **R. Stermečki, Celje.**
Kdor priđe z vlakom osvobod koseval, dobi priglasilo prihodno povratno vožnje, čimk' zasije, izgubi njegov čas.

Premog iz vseh rudnikov dobavljiva in dostavljiva na dom
PR. POŠT. CELJE, Aleksandrova ul.
Plačilo tudi na obroke.

Išče se

primerno izobrazena in poštena ženska kot prva hotelska sobarica. Ponudbe na upravo »NOVE DOBE« pod značko »STALNOST«.

Dobro ohranjena in izigrana **stara violina** se prodaja. Violina je primerna za božično darilo. Naslov v upravi.

Zgubil se je 9 mesev star lovski pes

(ptičar) bel, z rjavimi lisami, po imenu »Tref«. Kdor bi kaj vedel o njem, naj javi proti dobri nagradi na naslov: **FRANC PUŠNIK, GABERJE - CELJE.**

Sprejmejo se lesni nakupovalci

za jamski les na progi prevalje — Maribor ter od Pragerskega do Celja in od Dravograda do Velenja. Reflektira se na prvovrstne moči ter na lesne trgovce, ki posedujejo premoženje. Stalna dobava do 5000 m³ letno. Dobava trajna, plačilo zajamčeno. Blagovolite poslati svoje ponudbe z navedbo kavicje na naslov:

Dragotin Korošec, rudokop za barvo Gorenje št. 7, Rečica ob Paki,

Razširjajte „**Novo Dobo**“!

Naznanilo.

Naznanjam cenj. odjemalcem in slavnemu občinstvu, da sem po triletnem čakanju končno vendar dobil v lastni hiši na **Kralja Petra cesti št. 33** lokal za svojo prodajalno, kjer bom **s 21. novembrom začel prodajati.** Priporočam se cenj. odjemalcem za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem
Jakob Lopan, pekarna.

CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 50,000.000.—

V lastni palači Narodni dom.

Stanje glavnice in rezer.
Din 4,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v ŠOŠTANJU na GLAVNEM TRGU

Skladiščnik

specijske in barvne stroke se išče za skorajšnji nastop. Cenj. ponudbe je nasloviti 2 na upravo lista pod šifro »Zanesljiv«.

Nekaj pomožnih delavk
sprejme VILJEM BRAUNS, tovarna anilinskih barv, CELJE, KOČENOVA UL. 8.

Več čevljarških pomočnikov
sprejme čevljarna na Bregu pri Celju.

Pohištvo!

Kdor si želi nabaviti proti jamstvu tudi na obroke krasno in trpežno pohištvo kakor: spalnice, jedilnice, kuhinjsko opravo, modroce, mize, stole, žične vloge i. t. d. i. t. d. 3 po najnižjih cenah, naj kupi pri tvrdki **M. Andlovic**, palača »Prve hrvatske štedionice« podružnica Celje, Krekov trg.

Ant. Lečnik

62 52-44
urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo).

Damska in moška konfekcija
novno dospela.
IVAN KOS, Celje,
Prešernova ul. št. 17.
Cene solidne! Izbira velika!

Sukno

angleško in češko kupite za obleke, površnike po konkurenčno znižanih cenah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje

Cene nizke! Kralja Petra c. 5. Postrežba solidna!

„JORA“

slaščičarna

Celje, Dečkov trg 6
na debelo — na drobno.

Lastna izdelovalnica kandit, čokoladnih 50 bonbonov in slaščic. 10s

V krojačnici za dame in gospode
IVAN BIZJAK, CELJE
Prešernova ulica, zraven magistrata
so cene fazoni zelo nizke.

Postrežba zelo točna in solidna. Na razpolago so tudi vzorci raznega suknja iz prvovrstne tovarne v bogati izbiri in nizki ceni 1033 Se priporoča! 57

SALAMA

prvovrstna nova ruba, povsem zrela se dobi povsod.

Prva hrvatska tvornica salam, sušena mesa i masti
M. Gavrilović-a sinovi d. d.

Petrinje.
Zastopstvo za ljubljansko in celjsko okolico:
R. Bunc in drug
Ljubljana - Celje.
12-4

„INKRA“
industrija kravat
D. Cerlini & Comp.
Celje.

Velika izbira vseh vrst kravat. Vedno novosti od najcenejših do 60 najfinejših kvalit. 46
Cene konkurenčne!

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE
Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.
401 100-68

Veliko izbiro najrazličnejših enodružinskih, trgovskih, gostilniških in večjih stanovanjskih hiš, vil, gosposka, gozdna in kmečka posestva v različni velikosti, vsakovrstna industrijska in obrtniška podjetja, stavbene parcele itd. po zelo znižanih cenah in ugodnimi pogoji

ima v prodaji

Realitetna pisarna **Arzenšek & Comp.** Celje, Kralja Petra c. 22.

Delaj, nabiraj in hranil

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi nabiralnik na dom.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

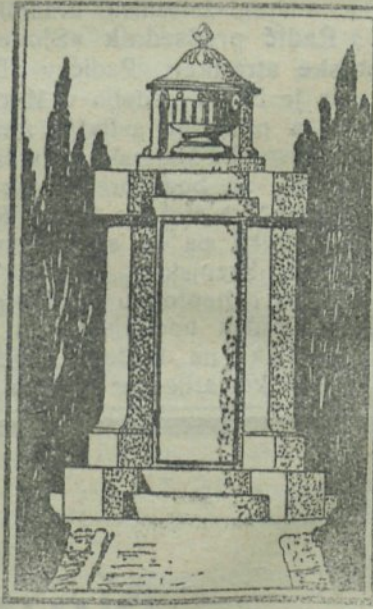
Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Cas je denar!

Kamnoseška industrijska družba

Razlagova 7 v Celju Razlagova 7
Telefon 67.
Ustanovljena 1906. Lastni kamnolomi.

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita i. t. d., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela.
Prodaja tudi na mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpriprostejše do najmoderneje oblike. Zatevajte načrte in proračune.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta
Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.
Vsi hranilni posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25,000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.